

prav lepo pokazal znani posilinemec svojo posilinemško izobrazbo. Ta človek sliši na ime Fr. Cetin iz Sel doma. Dočim so vsi drugi kmetje povedali slovenski rek, ko so zabijali žrebelj, je ta mož povedal grozno duhovit stavek v trikrat blaženi nemščini. Ker je škoda, da bi se tak biser nemškega slovstva in poezije izgubil, pribijem ga tu v večni spomin in obstanek. G. Fr. Cetin je torej tako-le rekel: „Ich nägle diesen Nagel im Hinblick auf den Verein.“ (Jaz pribijem ta žrebelj z ozirom na društvo.) Strmi svet in se klanja pred tako modrostjo. Kdor pogrunta, kaj je hotel g. Cetin s temi besedami povedati, ta dobi takoj v brežiškem „Deutsches Haus“ 200 mark pruske veljave in vrednosti. Pa Cetin se tudi drugače kaže kot vrlega sina železnega Bismarka. V okrajni zastop so ga volili sami zavedni Slovenci, a sedaj govori pri sejah okraj. zastopa samo nemščino. Sramota! Gosp. Cetin, če se ne poboljšate, se v kratkem zopet vidiva. Imam še precej popra za vas.

V Gradcu se je hotel ustreliti 19letni mizarški pomočnik Janez Uršič iz Središča. Vzrok je bil prepir z neko žensko.

Nove cigarete „Donau“ se bodo začele prodajati. Komad stane 3. vinarje. V eni škatli jih bo petdeset in bo veljala 1 K 50 vinarjev.

Kolera. Iz Azije letos steguje svoje pogubne roke v Evropo azijska kolera. V Rusiji in v sosednjih delih Nemčije je umrlo precej ljudi na tej morilki človeštva. Tudi v severnem delu Galicije, torej že na avstrijskih tleh, si je poiskala svoje žrtve. Vlada je seveda storila vse potrebno, da se zabrani razširjanje te strašne bolezni. Kolero povzroči posebna glivica, ki se zredi v podzemski vodi, ko postane ista po letu v podzemskih duplih zelo nizka. Od tam pride potem po vodi v človeka. Ta glivica spremeni v črevesu se na hajajoče kisline v salpetro — kisloto, ki je zelo strupena. Vsled tega gre vse skozi človeka, v telesu začne pomanjkovati vode, kar povzroči vedno slabše delovanje srca in nazadnje smrt. Največ te kisline pa dobiva človek v se, ako živa mnogo sadja. Kdor ne živa nič sadja, ima malo teh kislin v sebi, pri tem tudi ne more napraviti glivica nič te strupene salpetrokisline soli. V poletnem času se naj torej uživa sadje zelo zmerno, nezrelo sadje pa se iz zdravstvenih ozirov sploh ne sme uživati. Glivica se imenuje koma-bacil in se plodi posebno v suhih prodnatih duplih. Ako so ta dupla mokrotna, kmalu zadušijo ta bacil druge glivice. V ilovnatih duplih se te kolera glivice sploh ne zredijo.

Grozen potres je bil minoli teden v četrtek zjutraj ob 2. uri v Kalabriji na italijanskem. Kalabrija je južno-zahodni del Pirenejskega polotoka in meri okoli 15 tisoč kvadratnih kilometrov. Zemlja je jako rodovitna, toda ljudstvo je zelo ubogo. Od davnih časov se tam pojavljajo najhujši potresi. Toda zadnji, ki je bil 7. t. m., prekaša vse, kar jih pomni zgodovina. Podrte so vse hiše, razdrte železnice in brzojavne žice pretrgane. Vsled tega se tudi ni prišlo natančno poročilo o žrtvah. Dosedaj so jih našli 3000 mrtvih in 9000 ranjenih. Vsako novo poročilo poroča nove grozovitosti. Vlada je poslala vojake na pomoč. Sunko so se tudi še v soboto ponavljali. Istočasno je začel tudi bljuvati ognjenik Vezuv. Izlil se je iz njega velikaški potok lave. Železnica, ki pelje do srede gore, je v nevarnosti, zato so morali promet na nji ustaviti. Posebno grozovit je bil potres zaradi tega, ker je bil ob 2. uri zjutraj, ko so ljudje najbolj spali. Poroča se o strašnih prizorih v tem trenutku, ko se je začela majati zemlja. V sami srajci so letali dotični ljudje, ki so se rešili, kakor brez uma po ulicah. Drugo jutro si videl dotične, kako so jokaje iskali svoje in svoje stvari pod razvalinami svojih domačij. Papež in italijanski kralj sta dala znatno pomoč.

Cerkvene stvari.

Nova knjiga. Neutrudno marljivi pisatelj g. dr. Franc Kovačič je zopet izdal novo knjižico, kateri je naslov: „Anicij Boetij in njegovo modroslovje.“

Duhovne vaje. V ponedeljek, dne 11. t. m. so se začele v Mariboru duhovne vaje za duhovnike. Vodi jih jezuit Schüth. Udeležuje se jih nad sto duhovnikov.

Katehetski shod. Danes, dne 14. t. m. se je začel v Mariboru katehetski shod.

Poslano.

Ne z ozirom na nezaslišano grde napade „Slovenskega naroda“, „Štajerca“ in drugih tema enakih listov na čast učiteljic gospod. Marije in Antonije Stupca, ampak — ko se obe poslavljate od nas, da drugod službo nastopite, — smatra podpisani krajni šolski svet kot svojo dolžnost, da izreče enoglasno obema javno zahvalo za 13 oziroma 12 letni vestni in vse hvalevredni trud pri vzgoji naše mladine in častitamo vsaki šoli, kjerkoli boste imenovani gospodični delovali.

Krajni šolski svet Sv. Marko 11. septembra 1905.

Društvena poročila.

Koncert v mariborskem „Narodnem domu“ priredi dne 1. oktobra „Klub Čehu“. K sodelovanju je povabil umetnico na goslih gđe. M. Herites, ki je prijazno privolila v sodelovanje. Gđe. Herites je žela obilo odobravanje pri koncertih na Dunaju, v Londonu in na Ruskem. Nudil bo torej ta koncert redek in izvanreden umetniški užitek, vsled česar upamo, da bo pribitelo veliko občinstva poslušat in občudovat vrlo češko umetnico.

Rače pri Mariboru. Poučno predavanje g. Jelovška se je vršilo v nedeljo, dne 10. t. m. v gostilni pri koledvoru. Gospod potovalni učitelj je na jako poljuden in zelo zanimiv način govoril o mlekarstvu, dotaknil se v pogovoru raznih vprašanj svinjereje, govedoreje in drugo in obljubil, da v novembru obišče tudi Hotinjo vas, kjer upamo, da bo mnogo več poslušalcev. Bodi mu tem potom izrečena iskrena zahvala!

Od Sv. Bolfanka v Slovenskih goricah. Dne 3. septembra je tukajšno katol. slov. izobraževalno društvo priredilo veselico v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Udeležilo se je veselice mnogo gostov od Sv. Lenarta, Ptuj, Sv. Andraža, Sv. Ruperta, Sv. Urbana in še iz drugih sosednjih župnij; tudi domačini so bili častno zastopani. V čast smo si šteli, da sta bila v naši sredi tudi dva odlična gosta, in sicer č. g. Jak. Gomilšek iz Trsta in velerodni gosp. dr. Fran. Plešič iz Ljubljane. Zadnjemu se imamo posebno zahvaliti za krasen slavnostni govor, katerega je občinstvo pazljivo poslušalo ter govorniku pogostoma pritrdjevalo. Iznenačila nas je tudi s prekrasno deklamacijo pesmi „Hajdukova oporoka“ Marica Topolnik od Sv. Jurija ob Ščavnici. Odbor društva se čuti prijetno primoranega, da se z ozirom na tako ugoden uspeh najprej pristržno zahvali gosp. dr. Ivan Plešiču za krasen govor, Marici Topolnik za deklamacijo in vsem drugim gostom od blizu in daleč, domačemu gosp. župniku, ki je prepuštil dvorišče za veselico, in vsem vrlim gospicam za trud pri prodaji šopkov, sladkarij in drugih reči. Vsem skupaj: Tisočeren Bog plati!

Podružnica sv. Cirila in Metoda za gornjeradgonski okraj. Pri V. rednem občnem zboru se je izvolil sledeči odbor: Predsednik g. Fran. Štuhar, kaplan pri Sv. Jurju; tajnik in ob jednem blagajnik g. Kolbl Franc, kmetski sin v Bolenceh; blagajnik za Sv. Peter g. Čirič Janko, organist pri Sv. Petru; blagajnik za Kapelo g. Zemljčič Fran, ekonom v Murščaku; blagajnik za Nego vo g. Bratkovič Fran, župnik istotam.

Velika nedelja. Veselica tukajšnjega bralnega društva dne 8. septembra se je obnesla vrlo dobro. Zraven narodno zavednega domačega ljudstva smo pozdravljali tudi goste iz Ormoža, Sv. Andraža, Sv. Marka, Sv. Tomaža in drugih bližnjih krajev. Posebno v velikem številu so došli ormoški Slovenci, na čelu jim voditelja g. dr. Geršak in g. dr. Omulec. Vse udeležence je pristržno pozdravil predsednik g. Menhart. Domači pevski zbor se ne odlikuje samo po lepih glasovih, ki so zastopani, ampak tudi po izbornem petju. Zelo veliko oduševljenje in občudovanje pa je vzbudil združeni andrašovski-markovski pevski zbor. Peli so lepo kot slavčki. Poučni govor je imel g. dr. Ant. Korošec. Tomboja je prinesla nekaterim mnogo sreče, drugi pa smo imeli smolo. A v kljub temu smo se dobro zabavali ter zapustili veselico s prepričanjem, da je v vsakem oziru dosegla svoj namen.

Ljutomer. Učiteljstvo Franc-Jožefove šole nas je dne 27. avgusta vabilo k šolskemu koncertu. Mnogobrojna, vsestranska je bila udeležba. Proizvajala se je po učencih in učenkah Franc-Jožefove šole Petz-ova spevoigra „Letni časi“. Pelo, spremljevalo in deklamovalo se je dovršeno, poslušalci so bili kar iznenadeni; posebno je občinstvo občudovalo spremljevalko na klavirju, — učenko IV. razreda Minko Zacherl. — Glavna zasluga na lepem vspehu gre vrlemu, neutrudljivemu nadučitelju gospodu Zacherlu; bodi njemu posebna zahvala. — Učiteljstvo Franc-Jožefove šole pa se lahko s ponosom spominja tega koncerta, s katerim je opetno pokazalo, kako uspešno deluje na polju narodne vzgoje. Častitamo!

Gospodarske stvari.

Uvoz laških poljedelskih izdelkov v Avstrijo je velik. Lani je Italija uvozila na Avstrijsko 991.000 kvintalov limon in pomaranč. Mandelj je uvozila 24.000 kvintalov, konstanja 37.000 kvintalov, riža 102.000 kvintalov (in vendar imamo mi tri čistilnice za riž, 2 v Trstu, eno na Reki), konopelj 45.000 kvintalov, 24.000 kvintalov svežih cvetlic in 18.000 kvintalov olja. Uvoz fig in svežega sadja se je pa zmanjšal.

Tržne cene

v Mariboru od 2. sept. do 9. sept. 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	60	17	40
riž		14	10	14	90
ječmen		14	10	14	90
oves		14	60	15	40
koruza		17	60	18	40
proso		21	40	22	40
ajda		18	—	18	80
seno		3	50	4	20
slama		3	50	4	—
1 kg					
fišola		—	22	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	7	—	8
sir		—	34	—	86
svinovo maslo		1	58	1	60
maslo		2	20	2	40
špeh		1	56	1	60
zelje, kisto		—	—	—	—
repa, kista		—	—	—	—
1 lit.					
mleko		—	20	—	22
ametana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	60	—	68
100 glav					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
fajce		—	—	—	7

Društvena naznanila.

Katol. izobraž. društvo v Studencih pri Mariboru priredi v nedeljo, dne 17. sept. izlet v Lambah v gostilno g. Robiča. Začetek ob pol 3. uri popoldne. Vatopnina prosta.

Kmetijsko društvo Lešnica priredi v nedeljo, dne 24. t. m. ljudsko veselico s tombolo pri Anošeku na Zvabu.